

משה השתוקק שיאכלו משעיר ראש חודש כדי להביא כביכול כפרה על מיעוט הירח!

|| הרה"ק ר' פנחס פרידמן ||

"כהנים אוכלים ובעלים מתכפרין"

נחזור לדברי הרה"ק מרוזין זי"ע שמבאר בדברי קדשו, כי באותו יום שהיה יום השמיני למילואים בראש חודש ניסן כשהוקם המשכן היה עת רצון גדול בשמים, לכן חשב משה כי אם אהרן ובניו היו אוכלים משעיר החטאת של ראש חודש, היה מתקיים בכך מה ששינו בגמרא (פסחים נט): על הכתוב (שמות כט ל): "ואכלו אותם אשר כופר בהם, מלמד שהכהנים אוכלים ובעלים מתכפרין".

נמצא כי על ידי אכילת אהרן ובניו משעיר החטאת של ראש חודש, אשר כל ענינו היה רק בבחינת כפרה כביכול על הקב"ה כמאמרו: "שעיר זה יהא כפרה על שמיעטתי את הירח", היו הבעלים שהוא הקב"ה כביכול מתכפר על מיעוט הירח, ואז היו זוכים לתיקון השלם של אחרית הימים שיתבטל מיעוט הירח, כמאמר הנביא (ישעיה ל כו): "והיה אור הלבנה כאור החמה".

הנה כי כן מטעם זה קצף משה על שלא אכלו משעיר החטאת והיו יכולים לקרב בכך את התיקון השלם. על כך השיב לו אהרן שלא היו יכולים לאכול משעיר ראש חודש, כי היו אוננים מחמת מיתת נדב ואביהו. וזהו ביאור ענין שעיר ראש חודש שהוא כפרה: "על טומאת מקדש וקדשיו", כלומר על מה שגרם הקב"ה כביכול על ידי מיעוט הירח, שהיצר הרע וכוחותיו יחטיאו את האדם ויגרמו לטמא את המקדש וקדשיו עכדה"ק.

נפלא מה שהביא ב"אהלי יעקב" (שם) עוד בענין זה בשם זקינו הרה"ק מרוזין זי"ע, אשר דיבר בקדשו לפרש מה שנינו במשנה שאומרים כל יום בתפלת שחרית לפני פסוקי דזמרה (זבחים נב): "חטאות הצבור והיחיד, אלו הן חטאות הצבור, שעירי ראשי חדשים". ודקדק מה ראה רבינו הקדוש על ככה שהתחיל בחטאות הצבור והיחיד, אך למעשה לא פירש רק מהו חטאות הצבור ולא פירוש כלל מהו חטאות היחיד.

וביאר כי מה שהזכיר רבינו הקדוש חטאות "היחיד", נתכוון כביכול על חטאת "היחיד" יחידו של עולם הוא הקב"ה שביקש מאתנו להביא לו חטאת כפרה: "שעיר זה יהא כפרה על שמיעטתי את הירח". מעתה מבואר היטב מה שאמר: "חטאות הצבור והיחיד, אלו הן חטאות הצבור, שעירי ראשי חדשים", כי באמרו: "שעירי ראשי חדשים", כלל בכך תשובה גם על "חטאות היחיד".

משה רבינו עתיד להיות מלך המשיח

נמצינו למדים מדברי הרה"ק מרוזין זי"ע, כי משה רבינו קצף על אהרן ובניו שלא אכלו משעיר ראש חודש, כי אם היו אוכלים היו יכולים להשלים את התיקון של מיעוט הירח, ויש להוסיף תבלין לדבריו הקדושים, על פי המבואר בזהר הקדוש (פרשת בראשית כה):

הרה"ק מרוזין זי"ע: תכלית שעיר ראש חודש כמאמר ה':
"שעיר זה יהא כפרה על שמיעטתי את הירח"

אם אהרן ובניו היו אוכלים משעיר ראש חודש היה זה בבחינת:
"כהנים אוכלים ובעלים מתכפרין"

כלומר על ידי אכילת הכהנים משעיר ראש חודש,
היו מביאים כביכול כפרה להקב"ה על מיעוט הירח,
החווה מלובלין זי"ע: משה חשב לתקן מיעוט הירח,
ואז היה השעיר ראש חודש נהפך לקדשי שעה

לכוחות החושך שהוא היצר הרע והסטרא אחרא, כדי שתהיה לאיש ישראל כח הבחירה לבחור בין טוב לרע, אבל אם לא היה מיעוט הירח לא היו הקליפות יכולות להתקיים והיתה מתבטלת הבחירה.

ויש להרחיב בביאור ענין זה, על פי הידוע כי בחשכות לילה הוא הזמן של שליטת החיצונים, כמבואר ב"שער הכוונות" לרבינו האריז"ל (ק"ש דרוש ג): "כי שליטת וממשלת החיצונים האמיתית אינה אלא בלילה". ומקור הדבר בזהר הקדוש (פרשת בראשית לד): שמפרש בזהר רמז הכתוב (תהלים קד כ): "תשת חושך ויהי לילה בו תרמוש כל חיתו יער".

כלומר בחשכות הלילה רומשים הקליפות והמזיקים, שהם בבחינת "חיתו יער" המבקשים לטרוף את הקדושה. וזהו שכתב ב"מטה משה" (סימן תכד) כי מטעם זה נהגו לומר לפני ערבית הפסוק (תהלים עח לח): "יהוא רחום יכפר עון ולא ישחית והרבה להשיב אפו ולא יעיר כל חמתו", כדי לבטל ד' קליפות הרמוזים בפסוק זה: עון, משחית, אף, חימה, השולטים בלילה.

נמצא לפי זה כי אם לא היה ממעט הקב"ה את אור הירח אלא הירח היה מאיר כשמש, כי אז לא היה חושך בלילה אלא בבחינת "לילה כיום יאיר" ולא היו הקליפות שולטים, אולם מאחר שהקב"ה רצה לברוא את היצר הרע וכוחות הסטרא אחרא, לכן מיעט את אור הירח שזה גרם להתגברות חשכות הלילה כדי לתת כך ליצר הרע וכוחותיו.

על פי כל האמור נשכיל להבין מעט מזעיר, הטעם שצוה הקב"ה לישראל להביא שעיר ראש חודש באמרו: "שעיר זה יהא כפרה על שמיעטתי את הירח", כי במקום גדולתו של הקב"ה שם אתה מוצא ענוותנותו, שמצטער על שמיעט את הירח וגרם בכך להתגברות היצר הרע וכוחותיו, והרי זה על דרך ששינו בגמרא (ברכות לב):

"אמר רבי חמא ברבי חנינא, אלמלא שלש מקראות הללו נתמוטטו רגליהם של שונאי ישראל חד דכתיב (מיכה ד ו) ואשר הרעותי, וחד דכתיב (ירמיה יח ו) הנה כחומר ביד היוצר כן אתם בידי בית ישראל, וחד דכתיב (יחזקאל לו כו) והסירותי את לב האבן מבשרכם ונתתי לכם לב בשר".

פלא בשם זקינו הרה"ק רבי ישראל מרוזין זי"ע, על פי דברי רש"י שהבאנו כי שעיר ראש חודש מכפר "על עון טומאת מקדש וקדשיו", כלומר אם נכנס אדם בטומאה לבית המקדש או שאכל קדשים בטומאה, ויש לתמוה הלא באותו יום נתחנך המשכן, ואיך אפשר שכבר באותו יום טעו להיכנס בטומאה לבית המקדש, עד שצריך כפרה על כך בשעיר ראש חודש. וביאר הרה"ק מרוזין זי"ע ענין זה על פי מאמרו בגמרא בענין מיעוט הירח (חולין ט):

"רבי שמעון בן פזי רמי, כתיב (בראשית א טז) ויעש אלקים את שני המאורות הגדולים, [משמע ששניהם נבראו שוים], וכתיב (שם) את המאור הגדול ואת המאור הקטן, [משמע שאין שניהם שוים], אמרה ירח לפני הקב"ה, רבוננו של עולם, אפשר לשני מלכים שישתמשו בכתר אחד, אמר לה, לכי ומעטי את עצמך. אמרה לפני, רבוננו של עולם, הואיל ואמרתי לפניך דבר הגון אמעטי את עצמי.

אמר לה לכי ומשול ביום ובלילה... לימנו כך ישראל ימים ושנים... ליקרו צדיקי בשמך, יעקב הקטן, שמואל הקטן, דוד הקטן. חזייה דלא קא מיתבא דעתה, אמר הקב"ה, הביאו כפרה על שמיעטתי את הירח, והיינו דאמר רבי שמעון בן לקיש, מה נשתנה שעיר של ראש חודש שנאמר בו (במדבר כח טו) לה' [ושעיר עזים אחד לחטאת לה'], אמר הקב"ה, שעיר זה יהא כפרה על שמיעטתי את הירח".

מאמר זה מובא בקיצור בגמרא (שבועות ט.): "אמר ריש לקיש מה נשתנה שעיר של ר"ח שנאמר בו לה', אמר הקב"ה שעיר זה יהא כפרה על שמיעטתי את הירח". וכתב על זה הגאון הגדול רבי ישעיה פיק זצ"ל במסורת הש"ס בגליון הגמרא: "זהו סוד מסודות הקבלה ואין להבינו כמשמעו ח"ו כי כל כבודה בת מלך פנימה".

על ידי מיעוט הירח נתגברו כח הקליפות

והנה ב"פרדס רמונים" להרמ"ק (שער יח פ"א) מצינו ביאור על כך, כי מה שמיעט הקב"ה את אור הירח הוא כדי לתת בכך קיום

בפרשתינו פרשת שמיני אנו למדים על השיח סוד בין שרפי קודש משה רבינו עם אהרן אחיו, על השעיר החטאת ששרפו ולא אכלו אותו (ויקרא י טז):

"ואת שעיר החטאת דרש דרש משה והנה שרף, ויקצוף על אלעזר ועל איתמר בני אהרן הנותרים לאמר, מדוע לא אכלתם את החטאת במקום הקודש כי קודש קדשים הוא, ואותה נתן לכם לשאת את עון העדה לכפר עליהם לפני ה', הן לא הובא את דמה אל הקדש פנימה אכול תאכלו אותה בקודש כאשר צוית, וידבר אהרן אל משה הן היום הקריבו את חטאתם ואת עולתם לפני ה', ותקראנה אותי כאלה ואכלתי חטאת היום הייטב בעיני ה', וישמע משה וייטב בעיניו".

והנה מפירוש רש"י למדנו ביאור הוויכוח בין משה ואהרן, כי באותו היום ביום השמיני למילואים שחל בראש חודש ניסן הקריבו אהרן ובניו שלשה שעירים: א) שעיר עזים לחטאת בשביל ישראל ככתוב בתחילת הפרשה (ט ג): "ואל בני ישראל תדבר לאמר קחו שעיר עזים לחטאת". ב) השעיר שהקריב הנשיא נחשון בן עמינדב משבט יהודה לחנוכת המשכן. ג) שעיר החטאת שמקריבים בכל ראש חודש.

והנה שני השעירים הראשונים, השעיר לחטאת והשעיר של נחשון בן עמינדב, אכלו אותם אהרן ובניו אף שהיה להם דין אונן מחמת מיתת נדב ואביהו, משום שלא היו רק קדשי שעה ולא קדשי דורות, שהרי לא נצטוו להקריב אותם רק לאותו יום, והרי קיבלו ממש ההרואה שעה לאכול את המנחה אף שהיה להם דין אונן, אבל השעיר של ראש חודש שהיה קדשי דורות כי הוא נקרב בכל ראש חודש, לא היו רשאים לאכול מאחר שהיו אוננים, ולפי זה נבין מה שפירש רש"י בלשון קדשו:

"שעיר החטאת - שעיר מוספי ראש חודש, ושלשה שעירי חטאות קרבו בו ביום, שעיר עזים ושעיר נחשון ושעיר ראש חודש, ומכולן לא נשרף אלא זה, ונחלקו בדבר חכמי ישראל (בתורת כהנים), יש אומרים מפני טומאה שנגעה בו נשרף, ויש אומרים מפני אנינות נשרף לפי שהוא קדשי דורות, אבל בקדשי שעה סמכו על משה שאמר להם במנחה (י יב) ואכלוה מצותו..."

ואותה נתן לכם לשאת וגו', שהכהנים אוכלים ובעלים מתכפרים. לשאת את עון העדה, מכאן למדנו ששעיר ראש חודש היה, שהוא מכפר על עון טומאת מקדש וקדשיו, שחטאת שמיני וחטאת נחשון לא לכפרה באו... ותקראנה אותי כאלה, אפילו לא היו המתים בני אלא שאר קרובים שאני חייב להיות אונן עליהם... ואכלתי חטאת, ואם אכלתי הייטב בעיני ה', אם שמעת בקדשי שעה אין לך להקל בקדשי דורות. וייטב בעיניו, הודה ולא בוש לומר לא שמעתי".

"שעיר זה יהא כפרה על שמיעטתי את הירח"

בספר "אהלי יעקב" להרה"ק רבי יעקב מהוסיאטין זצ"ל (פרשה זו), מביא על כך דבר

כי משה רבינו יהיה מלך המשיח לעתיד לבוא: **"לא יסור שבט מיהודה, דא משיח בן דוד, ומחוקק מבין רגליו, דא משיח בן יוסף, עד כי יבא שיל"ה דא מש"ה, חשבן דא כדא"**. פירוש שיל"ה בגימטריא מש"ה.

וכן מבואר בזוהר הקדוש (פרשת משפטים קכ.) כי משה רבינו שגאל את אבותינו ממצרים יהיה מלך המשיח שיגאל אותנו לעתיד לבוא, ונרמז במאמר החכם מכל אדם (קהלת א ט): **"מה שהיה הוא שיהיה" - מ'ה ש'היה ה'וא שיהיה ראשי תיבות מש"ה**. כלומר מה שהיה בגאולה הראשונה ממצרים על ידי משה, הוא שיהיה בגאולה האחרונה על ידו.

וכן מבואר בתיקוני זוהר (דף לו:): **"ומיד אתגלייא ההוא דאתמר ביה (שמות ג יב) וזה לך האות כי אנכי שלחתיך, לקיימי ביה (מייכה ז טו) כימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאות, בההוא זמנא אתגלייא (קהלת א ט) מ'ה ש'היה ה'וא שיהיה"**. פירוש ראשי תיבות מש"ה שיהיה מלך המשיח לעתיד לבוא.

וכבר כתב ב"אור החיים" הקדוש פרשת ויחי (בראשית מט יא ד"ה יש) ליישב מה שמצינו בדברי חכמינו ז"ל כי מלך המשיח הוא מזרעו של דוד המלך:

"ולא יקשה בעיניך דבר זה באומרך, הלא מלך המשיח משבט יהודה מזרעו של דוד המלך ע"ה, ויש אומרים דוד עצמו מלך המשיח דכתיב (יחזקאל לז כד) ועבדי דוד מלך עליהם, כמשמעו, ואם כן היאך אנו אומרים שהוא משה הבא משבט לוי.

יש לך לדעת כי בחינת נשמת משה ע"ה היא כלולה מיי"ב שבטי ישראל, כי כל הס' ריבוא היו ענפים ע"ה, וענף שבטו של דוד במשה הוא, ולזה תמצאנו בארץ מדבר שהיה מלך וכהן ולוי ונביא וחכם וגבור, שהיה כולל כל הענפים שבקדושה, ולעתיד לבא תתגלה בעולם שורש המלכות שבמשה, שהוא עצמו מלך המשיח והוא דוד והוא ינון ושילה".

מעתה מבואר היטב מדוע קצף משה על אהרן ובניו שלא אכלו משעיר החטאת של ראש חודש, כי בהיותו הגואל האחרון השתוקק לגאול את ישראל גאולה שלימה, כמו שמצינו בשליחות ששלחו הקב"ה להוציא את ישראל ממצרים, סירב ללכת באמרו (שמות ד יג): **"שלח נא ביד תשלח"**.

ומפרש בתרגום יונתן: **"שלח כדון שליחותך ביד פנחס דחמי למשתלחא בסוף יומיא"**. פירוש שלח נא את פנחס זה אליהו שיבשר לישראל על הגאולה השלימה. אולם כך נסתבב מן השמים שימותו נדב ואביהו, כדי שיהיו אוננים ולא יוכלו לאכול משעיר ראש חודש כי עדיין לא הגיע זמן הגאולה.

משה ביקש להפוך שעיר ראש חודש לקדשי שעה

ועתה בא וראה מה שמצינו בענין זה מרגליות טובה ב"דברי אלימלך" להרה"ק רבי אלימלך מגראדזיסק זי"ע (בפרשתנו ד"ה ועתה נבאר), שהביא ביאור זה של הרה"ק מרוזין זי"ע בשם אביו הרה"ק רבי חיים מאיר יחיאל ממאגלניצא זי"ע, והוסיף לבאר בזה דעת קדשו של משה רבינו שקצף על אהרן שלא אכל משעיר ראש חודש, ולכאורה קשה מדוע לא עלתה על דעתו טענתו של אהרן, שלא הותר לאכול באונן רק מקדשי שעה ולא קדשי דורות.

אך לפי האמור הביאור בזה, כי מאחר שמשה רבינו חשב שאם היו אוכלים משעיר ראש חודש, היו מתקנים הפגם של מיעוט הירח בבחינת: **"והיה אור הלבנה כאור החמה"**, שוב לא היו צריכים להביא את השעיר בראש חודש כפרה על מיעוט הירח. נמצא לפי זה כי אם היו אוכלים שעיר ראש חודש, לא היה

השעיר קדשי דורות אלא קדשי שעה, כי לא היו מקריבים אותו רק באותו ראש חודש ניסן. מסיים ה"דברי אלימלך" בלשון קדשו:

"אמנם אהרן ובניו ראו עיניהם שלא יהיה עתה התיקון, כי כבר היה קרוב להתיקון ונתקלקל הדבר על ידי חטא נדב ואביהו כמבואר בזוהר הנ"ל, וראו שמעתה יתאחר התיקון עד עת קץ, ולכן הוי שעיר ראש חודש קדשי דורות ואין למדין מן קדשי שעה, יהי רצון שיתוקן הדבר במהרה בימינו".

ויש להעיר כי ב"רמתים צופים" (תנא דבי אליהו זוטא פרק ד סימן קכ) מביא רעיון קדוש זה בשם הרה"ק החוזה מלובלין זי"ע:

"והנה לעתיד לבוא יתוקן פגימת הלבנה כמו שהיתה קודם מיעוטה, וכמו כן משה רבינו

לפי דבריו הקדושים יפתח לנו פתח להבין מעט מזעיר, מה שמבואר במדרש (ויק"ר כ ט) כי נדב ואביהו נתחייבו מתו משום שנכנסו לבית המקדש שתויי יין, ולכאורה יפלא על קדושי עליון אלו שעשו כן. ונראה לבאר הענין בזה על פי מה ששנינו בגמרא (ברכות מ.): **"תניא אילן שאכל ממנו אדם הראשון, רבי מאיר אומר גפן היה, שאין לך דבר שמביא יללה על האדם אלא יין, שנאמר (בראשית ט כא) וישת מן היין וישכר"**. וכן מבואר במדרש (ב"ר יט ה): **"סחטה ענבים ונתנה לו"**.

והנה מה שאסור להיכנס שתויי יין לבית המקדש, יש לומר הטעם כי היות שאדם הראשון חטא ביין, לכן אין ראוי להיכנס לבית המקדש לעשות העבודה שתויי יין, כי אין

קטיגור נעשה סניגור. לפי זה יש לומר כי מטעם זה נכנסו נדב ואביהו שתויי יין לבית המקדש, כי חשבו שכבר נתקן חטא אדם הראשון ואם כן כבר מותר לעשות העבודה שתויי יין.

נמצינו למדים מכל זה, שנדב ואביהו חשבו לעשות התיקון של חטא אדם הראשון, שהוא התיקון של אחרית הימים שאז נוכה לגאולה שלימה, ויש להוסיף כי היות שהיה זה ביום שהוקם המשכן, ועיקר עשיית המשכן היה כפרה על חטא העגל, לכן חשבו שכבר חזר המצב כמו קודם חטא העגל שנתבטל יצר הרע ומלאך המות מן העולם.

מיתת נדב ואביהו הוכיחה שעדיין לא היה התיקון השלם

מעתה ירווח לנו להבין הקשר בין מה שסיבב הקב"ה למנוע מאהרן ובניו לאכול משעיר החטאת, על ידי שנעשו אוננים במיתתם של נדב ואביהו, כי לפי האמור שני הדברים קשורים זה בזה בקשר אמיץ בל ימוט, כי אם הזמן אכן היה מוכשר לגאולה השלימה כפי שחשבו נדב ואביהו, לא היו מתים כעונש על מה שנכנסו שתויי יין לבית המקדש.

והנה אז היו אהרן ובניו יכולים לאכול משעיר החטאת מכיון שלא היו אוננים, והיו מקרבים בכך את הגאולה השלימה בבחינת: **"כהנים אוכלים ובעלים מתכפרין"**, כלומר שהיו מביאים כפרה על הקב"ה כביכול שמיעט את הירח והיה אור הלבנה כאור החמה. אולם מאחר שעדיין לא היה הזמן מוכשר לגאולה, לכן מתו נדב ואביהו על שנכנסו שתויי יין לבית המקדש לפני שנשלם תיקון חטא עץ הדעת, ועל ידי זה נעשו אהרן ובניו אוננים כדי שלא יאכלו משעיר החטאת ויקרבו את הגאולה לפני הזמן.

יומתק להבין איך ענין זה רמוז בתשובתו של אהרן: **"וידבר אהרן אל משה, הן היום הקריבו את חטאתם ואת עולתם לפני ה"**,

פירוש הלא היום הקריבו ישראל את חטאתם ועולתם לפני ה' כדי לכפר על מה שחטאו בעגל, ככתוב בתחילת הפרשה (ט ג): **"ואל בני ישראל תדבר לאמור קחו שעיר עזים לחטאת ועגל וכבש בני שנה תמימים לעולה"**. ומפרש במדרש תנחומא (סימן ד): **"שידעו הכל שנתכפר להם על מעשה העגל"**.

והנה אם היו זוכים ישראל להשלים בקרבנות אלו את התיקון השלם של חטא העגל, כי אז הייתי יכול לקרב את הגאולה השלימה, על ידי שהייתי אוכל עם בני משעיר החטאת של ראש חודש כדי לקיים בכך: **"כהנים אוכלים ובעלים מתכפרין"**. אולם הנך רואה כי למרות שהקריבו ישראל את חטאתם ואת עולתם על חטא העגל, עם כל זאת **"ותקראנה אותי כאלה"**, קרה לי אסון גדול כזה, שמתו נדב ואביהו מחמת שנכנסו שתויי יין לבית המקדש.

ומזה הרי יש לך הוכחה ברורה כי הזמן עדיין אינו מוכשר לגאולה השלימה, הנה כי כן **"ואכלתי חטאת היום הייטב בעיני ה"**, האם היה טוב בעיני ה' שהייתי אוכל משעיר החטאת של ראש חודש, כדי לקרב בכך את הגאולה בניגוד לרצון ה', **"וישמע משה וייטב בעיניו"**, כי הבין שצדקו דבריו שעדיין לא הגיע זמן הגאולה.

"הייטב בעיני ה" בבחינת שתי עינים

ועתה בא וראה מה שמצינו על כך דבר נפלא מתלמידיו של ה"דברי אלימלך", הלא הוא הגה"ק רבי מאיר יחיאל מאוסטרובצה זי"ע בפתיחה לספר "אור תורה" (אות ב), שהביא ביאור זה בשם רבו בעל "דברי אלימלך", והוסיף לומר כי באמת אם אהרן הכהן היה אוכל מהשעיר של ראש חודש, היה מקרב בכך את התיקון השלם בבחינת: **"כהנים אוכלים ובעלים מתכפרים"**.

אלא שלא היה יכול לאכול מהשעיר של ראש חודש בעודו אונן, רק אם היה בטוח בלי שום ספק שיצליח להשלים בכך את התיקון השלם, כי אז היה השעיר של ראש חודש נהפך מקדשי דורות לקדשי שעה שמותר לאכול אפילו באונן, אבל אהרן בגודל ענוותנותו החזיק עצמו שאינו ראוי להשלים את התיקון, ואם כן אסור לו לאכול מהשעיר של ראש חודש כי הוא קדשי דורות שלא הותר לאכול ממנו באונן.

והנה ידוע מה שביאר המגיד הקדוש מקוזניץ זי"ע ב"עבודת ישראל" (פרשת שופטים) מה ששנינו בגמרא (חגיגה ב.): **"סומא באחת מעיניו פטור מן הראייה"**, פירוש פטור מלעלות לרגל בשלש רגלים. הביאור בזה כי מה שברא הקב"ה לאדם שתי עינים, הוא כדי לרמז לו שבעין אחת יסתכל על גדלות הבורא ובעין אחת יסתכל בשפלות עצמו, אבל סומא בעין אחת שאינו מסוגל להתבונן בשפלות עצמו כי אם בגדלות הבורא או להיפך, פטור מן הראייה כי לא יוכל להשיג כלום בעבודת ה'.

לפי זה אומר הגה"ק מאוסטרובצה זי"ע, כי זהו שאמר אהרן למשה במתק לשונו: **"הן היום הקריבו את חטאתם ואת עולתם לפני ה' ותקראנה אותי כאלה ואכלתי חטאת היום הייטב בעיני ה"**, כלומר אם הייתי אוכל משעיר ראש חודש, כי הייתי בוטח בעצמי שאני ראוי להשלים את התיקון, הלא אז הייתי בבחינת בעל גאווה, ובכך **"הייטב בעיני ה" - "בעיני" דייקא**, שברא לאדם שתי עינים כדי שיסתכל גם בשפלות עצמו, **"וישמע משה וייטב בעיניו"**, ששמח על כך שאהרן הולך בדרכו להיות עניו מכל אדם, שאינו מחזיק טובה לעצמו שהוא מסוגל להשלים את התיקון.